

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

**Економіка та менеджмент:
перспективи розвитку**

**Экономика и менеджмент:
перспективы развития**

**Economics and management:
development perspectives**

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 20 листопада 2014 року)

Суми
Сумський державний університет
2014

збереженням базових стилів менеджменту; геоцентричної - оптимальна підприємницька діяльність корпорацій у різних країнах можлива лише завдяки одночасному використанню переваг стандартизації і пристосування.

Отже, менеджмент міжнародних організацій має особливості, управління якими є досить різним: корпоративна цілісність; орієнтація на досягнення єдиних для компаній стратегічних цілей і рішень загальних стратегічних задач; наявність єдиного центру контролю у вигляді холдингової компанії, банку або групи взаємозалежних компаній; застосування глобального, інтегрованого підходу до бізнесу з метою пошуку нових ринкових можливостей, оцінки можливих загроз для бізнесу з боку конкурентів, пошуку нових ресурсів для розширення діяльності; орієнтація на пошук загальних рис різних ринків.

Що стосується особливостей українського менеджменту, то потрібно відмітити, що він характеризується кризою управління. Тому деякі моделі управління, що використовуються за кордоном, не можуть бути застосовані в Україні. Але національна культура українців характеризується цілою низкою конструктивних рис, які можуть стати в основі новітньої системи корпоративних цінностей, це й високий рівень прагнення до волі, природний демократизм, доброта, взаємодопомога та цілеспрямованість. Відтворення українських демократичних цінностей та пов'язаних з цим рис національного характеру українців можуть позитивно вплинути на побудову ефективної корпоративної культури та управлінської системи міжнародних підприємств на території України.

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ: СТРУКТУРА МЕТОДОЛОГІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ

Харченко В.А., доцент

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» (Україна)

Необхідність формування системи стратегічного управління розвитком викликана перш за все тим, що циклічність функціонування підприємства та негативний вплив факторів зовнішнього середовища спричиняють погіршення фінансово-економічного стану суб'єкта господарювання і сприяють прояву кризи ефективності діяльності, платоспроможності, стійкості та призводять до загрози банкрутства. Виникає потреба у формуванні системи стратегічного управління, яка здатна підтримувати життєдіяльність підприємства на основі розвитку, запобігаючи розгортанню кризових явищ із використанням дієвих і вчасних механізмів протидії.

Існуючі системи управління не здатні адаптуватися до нових умов господарювання, які виникають у зовнішньому оточенні у період до настання кризи, під час її перебігу та у післякризовий період. Про це свідчать незадовільні економічні й фінансові результати роботи значної частки підприємств промисловості. Саме нездатність управлінських рішень позитивно впливати на покращення показників діяльності, а також невідповідність механізмів управління тим реаліям, в яких функціонують підприємства створюють проблемну ситуацію, що потребує вирішення.

Побудова на підприємстві системи стратегічного управління розвитком має відповідати певним принципам, умовам, здійснюватися у певній послідовності із застосуванням науково обґрунтованих методів, тобто постає питання необхідності формування методології дослідження даної проблеми.

Методологія наукового пізнання у процесі свого становлення сприймалася по-різному: як частина логіки, як частина метафізики, як особлива область філософської рефлексії. Слід зазначити, що у теперішній час методологія розглядається як самостійна наука, при цьому виділяють такі рівні методології, як філософська методологія, загальнонаукова методологія, конкретно-наукова методологія і методика і техніка наукових досліджень [5]. Взагалі розрізняють такі поняття, як методологія, методологія науки; відносно економічних знань – методологія економічної науки, методологія економічної теорії, методологія управління, менеджменту.

Аналіз понять «методологія» за науковими публікаціями [1-7] дозволив сформулювати узагальнені їх визначення. У цілому під методологією дослідники розуміють вчення про метод; вчення про структуру, логічну організацію, методи і засоби діяльності; усвідомлення шляхів і методів ефективного вирішення пізнавальних завдань; систему принципів і способів організації діяльності, учення про цю систему; учення про організацію діяльності; спосіб співвідношення між теорією і реальністю. Методологія науки (наукового пізнання) – вчення про принципи побудови, форми і способи наукового пізнання; інструмент збільшення нового знання.

Щодо економічних досліджень, то під методологією економічної науки розуміють раціональне пояснення прийняття чи неприйняття теорій або гіпотез відносно організації діяльності або поведінки економічних систем; інтерпретацію рішень, які пропонує теорія. Методологія економічної теорії розглядається як наука про методи вивчення господарської діяльності, економічних явищ, а методологія управління, менеджменту – як логічна схема управлінської діяльності, яка передбачає розуміння цілей і засобів їх досягнення.

Досліджуючи методологію будь-якої проблеми потрібно чітко сформулювати структуру методології дослідження. У структурі методології

виділяють її складові, компоненти, серед яких зазвичай розрізняють підходи, парадигми, критерії, механізми тощо. Враховуючи те, що методологія – це учення про організацію діяльності [4], при формуванні методології побудови системи стратегічного управління розвитком промислового підприємства необхідно зупинитися на таких основних моментах: характеристика сутності та особливостей системи, принципів її формування, умов застосування; визначення суб'єкта, об'єкта, мети формування системи, завдань і функцій; визначення фаз, стадій і етапів формування системи стратегічного управління розвитком промислового підприємства.

Також у процесі розкриття проблеми побудови дієвої системи управління потрібно визначити підхід до дослідження проблеми; сформулювати методологічні (концептуальні) положення, виділити методологічний базис дослідження (концептуальні основи і механізм формування системи).

1. Бурак П.М. Философия и методология науки / П.М. Бурак. – Минск: БГТУ, 2008. – 286 с.
2. Методология и методы экономической теории // Фролова Т.А. Экономическая теория [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.aup.ru/books/m202/1_5.htm. – Заголовок с экрана.
3. Методология управления и ее компоненты. Образовательный сайт Викторовой Т.С. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.viktorova-ts.ru/page97/page104/index.html>. – Заголовок с экрана.
4. Новиков А.М. Методология научного исследования / А.М. Новиков, Д.А. Новиков. – М.: Либроком, 2010. – 280 с.
5. Пунченко О.П. Методологічні новації у сучасному науковому пізнанні / О.П. Пунченко // Гуманітарний вісник ЗДА. – 2014. – №57. – С. 27-37.
6. Философский энциклопедический словарь / ред.-сост. Е. Ф. Губский и др. – М.: Инфра-М, 2007. – 575 с.
7. Яскевич Я.С. Философия и методология науки / Я.С. Яскевич. – Минск: Высшая школа, 2007. – 656 с.

ПЕРСОНАЛ – ОСНОВНИЙ РЕСУРС ПІДПРИЄМСТВА

Часник Ю.М., студент

Сумський державний університет (Україна)

Найголовнішим ресурсом на підприємстві є персонал, його майстерність, освіта, підготовка, мотивація. Від забезпечення кваліфікованими кадрами, раціонального їх використання залежить організаційно-технічний рівень виробництва, імідж підприємства, його фінансова стабільність.

Персонал – це особистісний склад організації, що працює загальною і має певну компетенцію (компетенція є потенціалом).